

TULOSLASKELMA

€

	1.1. - 31.12.2007		1.1. - 31.12.2006	
Vakuutusmaksutulo ja lakisääteiset rahoitusosuudet				
Vakuutusmaksutulo	157 484 987,48		154 224 671,87	
Valtion osuus	597 794 909,81		584 040 168,58	
Kansaneläkelaitoksen osuus	<u>12 314 565,64</u>	767 594 462,93	<u>13 539 666,97</u>	751 804 507,42
Sijoitustoiminnan tuotot		10 140 339,86		9 915 587,05
Maksetut korvaukset		-759 687 230,78		-740 189 713,16
Vastuuvelan muutos				
Vakuutusmaksuvastuu	-937 075,07		5 441 043,33	
Korvausvastuu	<u>-4 918 772,94</u>	-5 855 848,01	<u>-15 804 120,07</u>	-10 363 076,74
Liikekulut		-8 613 795,91		-9 084 088,75
Sijoitustoiminnan kulut		-2 428 076,16		-1 424 600,29
Vakuutustoiminnan tulos		<u>1 149 851,93</u>		<u>658 615,53</u>
Muut tuotot				
Lomitustoiminnan tuotot		203 794 180,94		206 326 890,08
Muut kulut				
Lomitustoiminnan kulut	-204 286 683,15		-206 324 122,70	
Työturvallisuustoiminnan kulut	<u>-657 393,88</u>	-204 944 077,03	<u>-662 094,68</u>	-206 986 217,38
Välittömät verot		44,16		711,77
Tilikauden tulos		<u><u>0,00</u></u>		<u><u>0,00</u></u>

TASE

€

VASTAAVAA		31.12.2007		31.12.2006
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	3 270 216,33		2 212 412,12	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>71 962,46</u>	3 342 178,79	<u>122 850,72</u>	2 335 262,84
SIJOITUKSET				
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöosakkeet	16 652 893,77		16 457 943,77	
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	83 031 844,45		76 535 792,88	
Rahoitusmarkkinavälineet	22 073 591,23		25 816 753,61	
Muut lainasaamiset	<u>272 089,66</u>	122 030 419,11	<u>264 801,38</u>	119 075 291,64
SAAMISET				
Vakuutusmaksusaamiset	7 844 125,94		8 148 594,19	
Saaminen valtiolta ja Kelalta	549 380,80		335 878,29	
Muut saamiset	<u>565 982,05</u>	8 959 488,79	<u>327 849,61</u>	8 812 322,09
MUU OMAISUUS				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	595 403,31		696 570,15	
Muut aineelliset hyödykkeet	105 354,51		96 771,18	
Rahat ja pankkisaamiset	<u>14 834 846,51</u>	15 535 604,33	<u>15 259 672,11</u>	16 053 013,44
SIIRTOSAAMISET				
Korot ja vuokrat	1 203 937,49		1 213 163,45	
Muut siirtosaamiset	<u>2 461 024,54</u>	3 664 962,03	<u>1 096 191,94</u>	2 309 355,39
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>153 532 653,05</u>		<u>148 585 245,40</u>
VASTATTAVAA				
31.12.2007				
31.12.2006				
VASTUUVELKA				
Vakuutusmaksuvastuu	25 917 076,89		24 980 001,82	
Korvausvastuu	<u>90 540 079,80</u>	116 457 156,69	<u>85 621 306,86</u>	110 601 308,68
VELAT				
Ensivakuutustoiminnasta	667 349,93		524 494,78	
Velka valtiolle ja Kelalle	3 439 905,28		1 056 042,74	
Lainat rahoituslaitoksilta	9 749 147,50		-	
Muut velat	<u>9 268 501,28</u>	23 124 903,99	<u>9 438 258,30</u>	11 018 795,82
SIIRTOVELAT		<u>13 950 592,37</u>		<u>26 965 140,90</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>153 532 653,05</u>		<u>148 585 245,40</u>

RAHOITUSLASKELMA

€

2007

2006

Liiketoiminnan rahavirta		
Saadut vakuutusmaksut	157 967 310,88	155 394 183,62
- jälleenvakuuttajille maksettu osuus	-35 000,00	-38 004,09
Valtion ja Kelan osuus	612 279 835,48	596 185 290,27
Maksetut korvaukset	-772 977 092,70	-723 843 149,45
- jälleenvakuuttajilta saatu osuus	0,00	400 002,24
Saadut korot	2 628 254,94	2 336 572,70
Saadut osingot	549 953,99	1 469 891,93
Saadut muut sijoitustulot	1 841 855,38	1 786 261,17
Tulot liiketoiminnan muista tuotoista		
Lomitustoiminnan tulot	203 794 180,94	206 326 890,08
Muut maksut liiketoiminnan kuluista		
Lomitustoiminnan kulut	-203 791 213,54	-206 045 342,25
Työturvallisuustoiminnan kulut	-654 169,54	-657 859,93
Muut kulut	-9 755 924,27	-10 703 612,83
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-8 152 008,44	22 611 123,46
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-60 018,71	-69 683,98
Maksetut välittömät verot	1 399,02	3,91
Liiketoiminnan rahavirta	-8 210 628,13	22 541 443,39
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-880 715,92	-20 557 311,11
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-1 684 107,04	-1 944 030,07
Investointien rahavirta	-2 564 822,96	-22 501 341,18
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	9 749 147,50	0,00
Rahavarojen muutos	-1 026 303,59	40 102,21
Rahavarat tilikauden alussa ^{*)}	21 647 667,37	21 607 565,16
Rahavarat tilikauden lopussa ^{*)}	20 621 363,78	21 647 667,37

^{*)} sisältää tase-erän Rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusmarkkinavälineisiin sisältyvät pankkien sijoitustodistukset

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Säädökset

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tilinpäätöstä laadittaessa noudatetaan maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevia säännöksiä, sosiaali- ja terveysministeriön (STM) antamia asetuksia, Vakuutusvalvontaviraston (VVV) ohjeita ja määräyksiä sekä voimassa olevaa kirjanpitolaikaa ja -asetusta.

STM on asetuksella 1341/30.12.2002 ja sen muutoksella 1189/2005 määritellyt Melan tilinpäätöksen laatimista koskevat poikkeukset vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettuun asetukseen (1340/30.12.2002, muutokset 1415/2004 ja 1047/2007).

VVV:n määräys- ja ohjekokoelma Dnro 5/005/2005 sekä sen muutokset Dnrot 12/002/2005, 11/002/2006, 3/002/2007 ja 5/002/2007 tarkentavat lain ja ministeriön antamia säännöksiä.

Vertailuvuoden 2006 tuloslaskelma on muutettu uusitun ohjeistuksen mukaiseksi.

Konsernitilinpäätös

Melan kokonaan omistamia kiinteistöyhtiöitä koskevat tiedot annetaan taseen liitetietoina eikä konsernitilinpäätöstä laadita. Yhdisteleminen ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi Melan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta (KPL 6 luku, 3 §).

Saamiset

Saamiset on kirjattu nimellisarvoonsa. Epävarmat saamiset on kirjattu nimellisarvoa alempaan todennäköiseen arvoon. Epävarmojen vakuutusmaksusaamisten arvonalennukset, velkajärjestelyssä ja yrityssaneerauksessa anteeksiannetut saatavat sekä vanhentuvat maksut käsitellään luottotappioina, jotka esitetään vakuutusmaksutulon oikaisuna.

MATA- regressisaamiset ja luopumisjärjestelmän eläkkeiden pääoma-arvojen palautussaamiset on kirjattu todennäköiseen arvoon. Muilta osin saamiset on kirjattu nimellisarvoonsa.

Sijoitukset

Sijoitukset arvostetaan VVV:n ohjeen mukaisesti joko hankintamenoon tai hankintamenoa alhaisempaan käypään arvoon.

Sijoitukset on taseessa arvostettu fifo-periaatteen mukaisesti joko hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon kuitenkin siten, että koko juoksuajansa pidettäväksi tarkoitetut joukkovelkakirjalainat on arvostettu taseessa hankintamenoon, johon on lisätty tai josta on vähennetty nimellisarvon ja hankinta-arvon erotus jaksoitettuna korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi. Poikkeuksen muodostavat myös sijoitustodistukset, jotka arvostetaan hankintamenoon. Jatkuvan kaupankäynnin kohteena olevien sijoitusten markkinahinnan alittaessa niiden hankinta-arvon kirjataan ero arvonalennuksena sijoitustoiminnan kuluihin.

Kiinteistösijoitukset on taseessa arvostettu joko hankintahintaan, lisättynä mahdollisilla aktivoituilla hankinnoilla tai sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen käypinä arvoina käytetään joko ulkopuolisen asiantuntijan arviota tai sisäisellä laskentamenetelmällä suoritettuja arviointeja, kuten vuoden 2007 tilinpäätöksessä on tehty.

Liikekulut

Liikekulut ja poistot kirjataan toimintakohtaisesti tuloslaskelman eriin. Korvausten hoitamisesta aiheutuneet kulut sisältyvät maksettuihin korvauksiin, sijoitustoiminnasta aiheutuvat kulut vastaavasti sijoitustoiminnan kuluihin. Liikekuluina esitetään vakuutusten hoidon ja hallinnon kulut. Muissa kuluissa esitetään lomituksen ja työturvallisuuden hoitokulujen osuus.

Poistot kirjataan vuonna 2006 vahvistetun poistosuunnitelman mukaisesti siten, että standardi atk-ohjelmat ja muut pitkävaikutteiset menot poistetaan viiden vuoden tasapoistoin ja koneet ja kalusto 25 %:n menojäännöspoistoina. Yleinen koneiden, laitteiden sekä standardiohjelmien aktivointiraja on 1 000 €. Taidehankinnoista ei tehdä säännönmukaisia poistoja. Uuden lomitusjärjestelmän suunnittelukulut aktivoidaan ja poistetaan vaikutusaikanaan 8 vuoden kuluessa. Poistot aloitetaan kunkin ohjelmaosion valmistumisvuotena.

ETK-kustannusosuus sisältyy vuodesta 2007 alkaen liikekuluihin, hallinnon kulujen ryhmään VVV:n ohjeiden mukaisesti (aikaisemmin erä oli tuloslaskelman lakisääteisissä maksuissa). Vertailuvuoden 2006 päivitettyissä tuloslaskelmissa ja liitetiedoissa ETK-kustannusosuus sisältyy hallinnon kuluihin (tuloslaskelman liitetiedot s. 20).

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva sekä lisäeläketurva (työsuhde alkanut ennen 31.12.2004) on hoidettu Tapiola-yhtiöissä. Eläkevakuutusmaksut on kirjattu tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Vastuuvelan laskentaperiaatteet

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on kirjattava vastuuvelkana STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti MYEL:n mukaisen eläketurvan järjestämisestä johtuvien tulevien menojen peittämiseen tarvittavat varat siihen määrään asti, johon eläkelaitoksen ne tulot, joita ei ole käytettävä muihin tarkoituksiin, riittävät menojen peittämiseen (MYEL 125 §).

Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (MATA) mukaisen työvahinkoturvan järjestämisestä aiheutuva vastuu rahoitetaan perusturvaosuudesta, valtion osuudesta ja maatalousyrittäjien vakuutusmaksuosuudesta MATA 15 §:n 2 ja 3 momenteissa todettujen rahoitusosuuksien suhteessa. Työvahinkoturvan järjestämisestä johtuvien tulevien menojen peittämiseen tarvittavat varat Melan on kirjattava STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti korvausvastuuna. Siihen on siirrettävä vuosittain määrä, jolla MATA 15 §:n 3 momentissa mainittu vakuutettujen osuus eroaa vuotuisesta vakuutusmaksutulosta.

Sen lisäksi, mitä kokonaiskustannusten rahoittamisesta 15 §:ssä säädetään, Kansaneläkelaitoksen ja Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on vuosina 2004-2018 suoritettava perusturvaosuuden osalta ennen vuotta 2004 syntyneen vastuuvajauksen kattamiseksi korvausvastuun täydennysmaksua siten, että täydennysmaksu jakaantuu Kelan ja Melan vastattaviin osuuksiin 15 §:n 2 momentissa säädettyjen rahoitusosuuksien suhteessa. Vuonna 2006 uusittujen perusteiden mukaan täydennysmaksu on tasasuuruinen eli 2,5 M€/v, josta Kelan osuus on 1,9 M€ ja Melan Myel-osuus 0,6 M€.

Vapaa-ajan tapaturmavakuutusta koskeva vastuovelka lasketaan STM:n vahvistamien laskuperusteiden mukaan.

Lyhenteiden selitykset:

MYEL	Maatalousyrittäjän eläkelaki
SPVEL	Laki maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä
LUEL	Luopumiseläkelaki
LUTUL	Laki maatalousyrittäjien luopumistuesta
LUKL	Laki maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta
MATA	Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaki
MATA-Va	Vapaa-ajan tapaturmavakuutus
MELA-PVRL	Laki sairausvakuutuslain mukaisen omavastuuajan korvaamisesta maatalousyrittäjille
RHV	Ryhmähenkivakuutus

TULOSLASKELMAN LIITTEET

VAKUUTUSMAKSUTULO JA LAKISÄÄTEISET RAHOITUSOSUUDET

	2007	2006
Vakuutusmaksutulo		
MYEL-peruseläkevakuutus	139 578 198,30	135 807 266,80
Ryhmähenkivakuutus	1 628 899,51	1 591 488,77
MATA-Ta- vakuutus	12 078 224,34	11 770 037,91
MATA-Va- vakuutus	<u>4 346 424,85</u>	<u>5 514 964,54</u>
Vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta	157 631 747,00	154 683 758,02
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista (-)		
MYEL	-101 425,58	-379 706,66
RHV	-1 516,80	-6 592,95
MATA	<u>-8 817,16</u>	<u>-34 782,44</u>
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	157 519 987,46	154 262 675,97
Jälleenvakuuttajien osuus (-)	<u>-35 000,00</u>	<u>-38 004,09</u>
Vakuutusmaksutulo	157 484 987,46	154 224 671,88
Valtion osuus x)		
MYEL	445 901 781,90	429 844 180,90
LUEL	50 638 373,67	52 382 701,86
LUKL	416 074,69	667 491,61
LUTUL	88 115 916,84	87 354 768,56
MATA	9 403 187,25	10 508 960,53
MELA-PVRL	<u>3 319 575,47</u>	<u>3 282 065,17</u>
Valtion osuus	597 794 909,82	584 040 168,63
Kansaneläkelaitoksen osuus	12 314 565,64	13 539 666,97
Vakuutusmaksutulo ja lakisääteiset rahoitusosuudet	<u>767 594 462,92</u>	<u>751 804 507,48</u>

x) ei sisällä lomituksen valtion osuutta

TULOSLASKELMAN LIITTEET

€

MAKSETUT KORVAUKSET

	2007		2006	
Eläkkeet				
MYEL peruseläkkeet x)		505 170 417,11		488 201 202,88
MYEL lisäeläkkeet		6 902,10		9 192,84
TyEL, TEL, LEL, TaEL, MEL, VEL, KUEL, KIEL, KELAL peruseläkkeet		151 037 335,39		145 046 219,69
TyEL, TEL, LEL, TaEL, MEL, VEL, KUEL, KIEL, KELAL lisäeläkkeet		848 286,15		661 462,88
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet ja VEKL		101 261,92		17 075,16
YEL peruseläkkeet		8 654 313,61		8 224 931,87
YEL lisäeläkkeet		5 600,64		5 479,56
SPVEL		2 675 935,84		4 857 756,99
LUEL		50 638 373,67		52 382 701,86
LUTUL		85 863 687,02		85 151 919,56
MATA	13 911 176,25		13 573 729,95	
MATA 15 § 2. mom:n ja 15 a §:n mukainen osuus (-)	-3 838 228,63	10 072 947,62	-4 220 078,39	9 353 651,56
		815 075 061,07		793 911 594,85
Korvaukset				
LUKL		416 074,69		667 491,61
MATA		22 799 881,26		21 753 221,90
MELA-PVRL		3 120 293,31		3 084 881,65
RHV		2 112 840,00		2 130 460,00
		28 449 089,26		27 636 055,16
Eläkkeet ja korvaukset		843 524 150,33		821 547 650,01
Muut suorituset		1 318 420,88		1 328 398,85
Vastuunjakokorvaukset (-)				
TyEL-LEL-TaEL-MEL	-90 428 224,14		-88 664 698,84	
YEL	-8 622 789,12		-8 206 406,25	
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet	45 165,98	-99 005 847,28	-17 075,16	-96 888 180,25
VEKL-Valtion korvaus		-133,60		0,00
Maksetut korvaukset ennen hoitokuluja ja jv-osuutta		745 836 590,33		725 987 868,61
Korvaustoiminnon hoitokulut		13 823 536,92		14 578 698,99
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut		27 103,53		23 147,80
Maksetut korvaukset ennen jv-osuutta		759 687 230,78		740 589 715,40
Jälleenvakuuttajien osuus (-)		0,00		-400 002,24
Maksetut korvaukset		759 687 230,78		740 189 713,16

x) sisältää myös MYELin osuuden MATAlle

TULOSLASKELMAN LIITTEET

€

SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTON ERITTELY

		2007	2006
Sijoitustoiminnan tuotot			
Tuotot kiinteistösisjoituksista			
Muut tuotot (vuokratuotot)		1 606 491,93	1 584 029,57
Tuotot muista sijoituksista			
Osinkotuotot ja voitto-osuudet	549 953,99	1 469 891,93	
Korkotuotot	2 619 028,98	2 238 686,62	
Muut tuotot	<u>227 360,68</u>	<u>3 396 343,65</u>	<u>204 636,36</u>
		5 002 835,58	5 497 244,48
Arvon alentumisten palautukset kiinteistöistä		97 200,00	0,00
Myyntivoitot		<u>5 040 304,28</u>	<u>4 418 342,57</u>
		10 140 339,86	9 915 587,05
Sijoitustoiminnan kulut			
Kulut kiinteistösisjoituksista		503 098,58	461 219,80
Kulut muista sijoituksista		58 511,84	101 500,08
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		<u>96 115,60</u>	<u>69 683,98</u>
		657 726,02	632 403,86
Muiden sijoitusten arvonalentumiset, arvonalentumisten palautukset ja poistot			
Arvon alentumiset, -palautukset	1 178 745,50	290 080,28	
Sij.om. suunn.muk.poistot	<u>22 948,70</u>	<u>1 201 694,20</u>	<u>323 114,63</u>
Myyntitappiot		<u>229 154,09</u>	<u>109 368,41</u>
		2 088 574,31	1 064 886,90
Sijoitustoiminnan hoitokulut		<u>339 501,85</u>	<u>359 713,39</u>
		2 428 076,16	1 424 600,29
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa		7 712 263,70	8 490 986,76
Sijoitustoiminnan nettotuoton jakautuminen:			
MYEL - toiminta		2 539 702,01	3 161 998,76
MATA -Ta - toiminta		4 160 893,44	4 268 341,61
MATA- Va- toiminta		<u>1 011 668,25</u>	<u>1 060 646,39</u>
		<u>7 712 263,70</u>	<u>8 490 986,76</u>

TULOSLASKELMAN LIITTEET

€

LIIEKULUT

Kokonaisliikekulut toiminnoittain

(ei sisällä lomitusta ja työturvallisuutta)

			2007	2006
	Liikemenot	Suunn.mukaiset poistot	Yhteensä	Yhteensä
Maksetut korvaukset	13 697 791,17	152 849,28	13 850 640,45	14 601 846,79
Korvaustoiminnon hoitokulut	13 670 687,64	152 849,28	13 823 536,92	14 578 698,99
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	27 103,53	0,00	27 103,53	23 147,80
Liikekulut	8 521 987,09	91 808,82	8 613 795,91	9 084 088,75
Vakuustoitominnon hoitokulut	3 950 296,10	44 167,49	3 994 463,59	4 212 676,00
Hallinnosta aiheutuvat kulut	4 571 690,99	47 641,33	4 619 332,32	4 871 412,75
Sijoitustoiminnan liikekulut	336 028,00	3 473,85	339 501,85	359 713,39
Kokonaisliikekulut	<u>22 555 806,26</u>	<u>248 131,95</u>	<u>22 803 938,21</u>	<u>24 045 648,93</u>

Tuloslaskelman hallinnon kulujen erittely

2007

2006

Lakisääteiset maksut				
ETK:n kustannusosuus	1 097 418,75		1 302 596,50	
Oikeushallintomaksu	92 816,90		93 752,56	
VVV:n valvontamaksu	13 683,00	1 203 918,65	15 305,00	1 411 654,06
Muut hallintokulut		542 538,67		503 545,13
Yhteensä		<u>1 746 457,32</u>		<u>1 915 199,19</u>

Kokonaisliikekulujen jakautuminen 1)

2007

2006

MYEL- toiminta	15 282 719,71	17 586 134,97
MATA-Ta - toiminta	3 779 282,39	3 517 465,87
MATA-Va - toiminta	676 647,02	624 452,89
LUTU - toiminta	3 065 244,93	2 316 883,43
	<u>22 803 894,05</u>	<u>24 044 937,16</u>

Henkilöstökulut (ei sisällä lomitusta ja työturvallisuutta)

Palkat ja palkkiot	7 417 796,01	7 285 347,54
Eläkekulut	1 347 243,42	1 370 407,69
Muut henkilösivukulut	406 534,18	408 607,12
Muut henkilöstökulut	960 038,99	978 976,19
	<u>10 131 612,60</u>	<u>10 043 338,54</u>

Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Palkkiot valtuuskunnan jäsenille ja varajäsenille	24 540,00	25 110,00
Palkkiot hallituksen jäsenille ja varajäsenille	53 570,00	53 843,00
Palkat ja palkkiot toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen	221 209,00	213 821,00

Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 63 vuotta.

Luottamustoimessa oleville henkilöille on kustannettu TyEL-järjestelmän vähimmäisehtojen mukainen eläketurva.

Johdolle ei ole annettu rahalainoja, vakuuksia eikä myönnetty muita vastuusitoumuksia.

Henkilöstön keskimääräinen nettohenkilömäärä

Konttorihenkilöstö	172	178
Asiamiehet	35	33

1) sisältää välittömät verot

TULOSLASKELMAN LIITTEET

€

	31.12.2007	Muutos 2007	31.12.2006	31.12.2005
MYEL-peruseläketurvan vakuutusmaksuvastuu	25 895 666,90	936 533,99	24 959 132,91	30 396 082,96
MYEL-lisäeläketurvan vakuutusmaksuvastuu	21 409,99	541,08	20 868,91	24 962,19
MYEL-lisäeläketurvan korvausvastuu	32 813,59	-18 834,59	51 648,18	49 004,61
MATA -Ta:n korvausvastuu	72 926 776,31	3 948 164,16	68 978 612,15	56 061 408,52
MATA -Va:n korvausvastuu	17 580 489,90	989 443,37	16 591 046,53	13 706 773,66
	<u>116 457 156,69</u>	<u>5 855 848,01</u>	<u>110 601 308,68</u>	<u>100 238 231,94</u>

2007

2006

MUUT TUOTOT

Lomitustoiminnan tuotot

Kuntien lomituksen käyttökustannusten korvaus	188 555 588,78	191 128 244,99
Kuntien lomituksen paikallishallintokustannusten korvaus	14 138 592,16	14 098 645,09
Melan lomituksen hallintokustannusten korvaus	1 100 000,00	1 100 000,00
	<u>203 794 180,94</u>	<u>206 326 890,08</u>

MUUT KULUT

Lomitustoiminnan kulut

Kuntien lomituksen käyttökulut	188 555 588,78	191 128 244,99
Kuntien lomituksen paikallishallintokulut	14 138 592,16	14 098 645,09
Melan lomituksen hoitokulut		
Henkilöstökulut	341 401,87	333 863,02
Atk-kulut	507 420,91	294 841,52
Muut kulut	248 209,82	213 057,78
Poistot	495 469,61	255 470,30
	<u>204 286 683,15</u>	<u>206 324 122,70</u>

Työturvallisuustoiminnan kulut

Työturvallisuuden apurahat	229 316,47	203 634,09
Työturvallisuuden hoitokulut	428 077,41	458 460,59
	<u>657 393,88</u>	<u>662 094,68</u>

VÄLITTÖMÄT VEROT

Aikaisempien vuosien verot	-44,16	-711,77
Tilikauden verot	0,00	0,00
	<u>-44,16</u>	<u>-711,77</u>

TASEEN LIITTEET

€

SIJOITUKSET

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	31.12.2007	Jäljelläoleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöosakkeet		16 652 893,77	16 652 893,77	27 138 800,00
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		83 045 514,34	83 031 844,45	90 654 845,05
Rahoitusmarkkinavälineet		22 073 591,23	22 073 591,23	22 503 496,87
Muut lainasaamiset		272 089,66	272 089,66	272 089,66
		<u>122 044 089,00</u>	<u>122 030 419,11</u>	<u>140 569 231,58</u>

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta

-13 789,26
122 030 299,74

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus) 18 538 812,47

Sijoitukset	31.12.2006	Jäljelläoleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöosakkeet		16 457 943,77	16 457 943,77	26 833 255,12
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		76 535 792,88	76 535 792,88	87 341 304,94
Rahoitusmarkkinavälineet		25 816 753,61	25 816 753,61	25 854 961,55
Muut lainasaamiset		264 801,38	264 801,38	264 801,38
		<u>119 075 291,64</u>	<u>119 075 291,64</u>	<u>140 294 322,99</u>

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta

-19 406,61
119 055 885,03

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus) 21 219 031,35

TASEEN LIITTEET

€

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten muutokset

	Kiinteistöosakkeet
Hankintameno 1.1.2006	16 346 563,77
Lisäykset	208 580,00
Vähennykset	-97 200,00
Hankintameno 31.12.2006	<u>16 457 943,77</u>
Hankintameno 1.1.2007	16 457 943,77
Lisäykset	194 950,00
Vähennykset	0,00
Hankintameno 31.12.2007	<u>16 652 893,77</u>

	2007	2006
Omassa käytössä olevat kiinteistöosakkeet		
Jäljellä oleva hankintameno	3 801 546,61	3 739 960,60
Kirjanpitoarvo	3 801 546,61	3 739 960,60
Käypä arvo	8 875 119,33	8 884 418,31

Kiinteistö- ja asunto-osakkeet

	Omistusosuus	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistö Oy Espoon Finnbo	100,0 %	1 848 959,57	1 850 000,00
Kiinteistö Oy Kauniaisten Asematie 13	100,0 %	2 374 286,03	2 400 000,00
Kiinteistö Oy Metsätapiola	39,1 %	5 560 536,69	13 137 600,00
Kiinteistö Oy Tietäjantie 11	100,0 %	999 623,50	1 000 000,00
Kiinteistö Oy Hopia-avain	100,0 %	1 808 582,37	1 900 000,00
Kiinteistö Oy Kurunhelmi	60,0 %	757 200,00	757 200,00
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2	100,0 %	1 235 667,92	2 380 000,00
Asunto Oy Otatornit	29,6 %	1 190 292,37	2 590 000,00
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen	23,0 %	416 090,20	624 000,00
Vierumäki Golf Garden Oy rak.nro 143		<u>461 655,12</u>	<u>500 000,00</u>
		16 652 893,77	27 138 800,00

Muut sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Lukumäärä	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Pörssiyritykset			
Elisa Communications Oyj	9 642	29 984,54	202 482,00

TASEEN LIITTEET

€

Sijoitusrahasto-osuudet

A Bernstein Japan Strategic	136 786,14	136 786,14
Bluebay Emerging Market L.bond	300 000,00	330 053,82
East Capital Russia	151 572,24	151 572,24
Eaton Vance EM US Value A2	84 274,21	84 274,21
Gyllenberg European Eq. Value	675 106,07	675 140,88
Gyllenberg Finlandia B	895 485,97	1 283 453,33
Gyllenberg High Yield B	568 018,10	602 446,30
Ing (I) Renta fund emd H.curre	295 540,83	295 541,36
JF Japan Equity A acc	91 311,77	91 311,77
JPM Em. Mkts Eq A acc (EUR)	200 215,07	246 291,40
JPM Europe Dyn. Mega Cap A acc	498 765,06	575 614,55
Pictet Emerg. Markets P	93 017,23	112 026,03
Pictet funds us equity select	106 752,29	106 752,29
SEB Alternative investment	900 000,00	996 941,76
SEB Lux Corp.bond Investm. grade	1 608 624,63	1 653 209,40
SEB Lux Eq Japan	87 574,79	87 574,79
SEB Lux fund - Europe Equity	559 381,08	669 831,39
T. Rowe Price US Large Cap Gro	143 671,37	143 671,37
3C Eliksir K	1 139 777,43	1 236 715,61
Mandatum Em M. Debt K /1000	925 834,95	925 834,95
Mandatum Emerging Aasia K	128 048,32	144 987,44
Mandatum Euro Hi Yld K/1000	909 615,45	924 554,48
Mandatum euro yrityslaina K	1 563 472,86	1 571 738,85
Mandatum European Opp. K/1000	351 736,04	394 142,22
Mandatum Global Tech K	121 447,58	125 731,88
Mandatum High Yield K/1000	948 704,10	948 704,10
Mandatum Suomi Kasvuosake	130 885,29	155 238,89
Sampo Eurooppa Osake K	1 248 053,93	1 586 002,29
Sampo Japani Osake K	463 048,36	464 896,27
Sampo Keh.Osakemarkk. K/1000	829 276,35	963 616,87
Sampo Pohjois-Amerikka K	455 506,21	460 504,76
Sampo Pohjoisen Parhaat K/1000	146 166,33	156 640,37
Sampo Suomi Yhteisöosake K	1 132 515,25	1 497 112,87
Sampo Yhteisökorko Plus K/1000	2 826 089,51	2 937 599,58
Sampo Yhteisöobligaatio K	7 949 516,84	8 119 971,76
3C Eliksir K	5 000 000,00	5 378 854,77
Celeres Pension	500 000,00	618 831,88
Danske Baltic Equity B	500 000,00	973 191,57
Danske Capital Global Performe	720 183,05	757 778,48
Danske Capital Trans-Balkan	199 804,80	405 312,55
Glitnir Korko Optimaattori K	5 000 000,00	5 090 270,81
Fondita Nordic Micro Cap B	497 753,03	497 753,03
ICECAPITAL Euro Floating rate	3 645 274,19	3 757 525,17

TASEEN LIITTEET

€

ICECAPITAL Alternative Beta B	492 336,62	492 336,62
ICECAPITAL Finland Equity IV-1	355 654,00	355 654,00
ICECAPITAL GI Infrastr B	1 200 000,00	1 202 342,90
ICECAPITAL Internat. Equity IV-1	360 145,55	360 145,55
OP-Euro Plus A	1 360 088,30	1 385 983,20
OP-Eurooppa Arvo A	803 913,61	1 063 037,01
OP-Eurooppa Kasvu A	2 467 876,23	2 651 369,85
OP-Eurooppa Osinko A	2 261 367,06	2 261 367,06
OP-Ilmasto A	631 194,18	701 623,13
OP-Japani Indeksi A	412 855,97	412 855,97
OP-Medical A	1 242,74	1 242,74
OP-Suomi Arvo A kasvu	1 551 686,15	2 226 274,97
OP-Vaihtovelkakirjalaina	2 398 264,13	3 001 946,72
Nordea 1 European value B	489 216,60	489 216,60
Nordea Euro Yrityslaina Plus K	198 926,84	225 583,79
Nordea European Hedge K	500 552,17	519 687,31
Nordea Fixed Income Hedge /100	507 917,30	510 873,44
Nordea Japani Kasvu	248 798,57	251 703,16
Nordea Kaukoita K	82 230,98	143 121,69
Nordea Keh.Osakemarkk.K/100	298 290,82	298 290,82
Nordea Pro Corp.bond K	3 337 379,41	3 506 173,22
Nordea Pro Euro Korko K	1 619 463,97	1 652 386,03
Nordea Pro Euro Korko Obl. K	4 476 188,47	4 730 857,70
Nordea Pro Eurooppa K	1 054 700,74	1 196 917,00
Nordea Pro Suomi K	648 930,53	1 099 068,01
Nordea Venäjä K/100	195 144,53	233 957,76
INVESCO Asia Infrastructure F	106 000,00	131 385,46
OKO-Equity Hedge A	500 000,00	504 105,63
OP-Amerikka A	516 095,41	582 176,57
OP-Delta A	1 183 564,94	1 505 593,25
OP-Euro Yrityslaina	1 156 521,84	1 156 521,84
OP-Eurooppa Osake A	1 114 407,07	1 194 312,11
OP-High Yield A	975 072,37	992 248,75
OP-Venäjä A	194 235,30	196 328,21
Mandatum Kiinteistö K/1000	341 787,91	341 787,91
SEB European Property Fund IB	341 609,26	341 609,26
Celeres Reit Kiinteistö T	500 000,00	716 035,78
OP-Yrityslaina Prima B	939 840,51	941 290,01
R2 Alpha strategies1	1 000 000,00	1 089 394,42
Standart Global High Income EU	96 014,70	96 014,70
Sijoitusrahasto-osuudet yhteensä	81 648 321,50	89 098 824,63

TASEEN LIITTEET

€

Muut kuin pörssiyhtiöt

TKP Tieto Oy	118	161 971,70	161 971,70
Helmet SME Ventures Ky		571 508,92	571 508,92
Helmet SME Ventures II G Ky		343 293,48	343 293,48
MedTECH Rahasto Ky		200 000,00	200 000,00
Selected Private equity Ky		36 926,00	36 926,00
Muut		<u>39 838,32</u>	<u>39 838,32</u>
Muut kuin pörssiyhtiöt yhteensä		1 353 538,42	1 353 538,42

Osakkeet ja osuudet yhteensä

83 031 844,45   90 654 845,05

Muut lainasaamiset

2007

2006

Lainasaamiset vakuuden mukaan jaoteltuna

Muut lainasaamiset

Pankkitakaus

272 089,66

264 801,38

AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2007	2 920 835,69	2 995 298,69	5 916 134,38
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-66 993,69	0,00	-66 993,69
Lisäykset	1 579 773,77	166 363,27	1 746 137,04
Vähennykset	<u>0,00</u>	<u>-605 764,91</u>	<u>-605 764,91</u>
Hankintameno 31.12.2007	4 433 615,77	2 555 897,05	6 989 512,82
Kertyneet poistot 1.1.2007	-585 572,85	-2 201 957,36	-2 787 530,21
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	66 993,69	0,00	66 993,69
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	571 063,77	571 063,77
Tilikauden poistot	<u>-572 857,82</u>	<u>-224 245,64</u>	<u>-797 103,46</u>
Kertyneet poistot 31.12.2007	-1 091 436,98	-1 855 139,23	-2 946 576,21
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	<u>3 342 178,79</u>	<u>700 757,82</u>	<u>4 042 936,61</u>

TASEEN LIITTEET

€

Hankinnat/poistot toiminnoittain

	Kirjanpitoarvo 1.1.2007	Lisäys/Vähennys netto	Poisto	Kirjanpitoarvo 31.12.2007
Lomitus				
Atk-järjestelmä	2 138 288,32	1 571 379,11	485 056,12	3 224 611,31
Hallinto	155 897,74	521,91	10 413,49	146 006,16
	2 294 186,06	1 571 901,02	495 469,61	3 370 617,47
Työturvallisuus	22 137,90	0,00	3 224,34	18 913,56
Sijoitukset	47 221,57	0,00	22 948,70	24 272,87
Muu toiminta	765 058,64	139 534,88	275 460,81	629 132,71
	3 128 604,17	1 711 435,90	797 103,46	4 042 936,61

VASTUUT

Sijoitussitoumukset

Sijoitussitoumuksista jäljellä oleva maksamaton osuus	31.12.2007
MedTECH Rahasto Ky	1 800 000,00
Selected Private equity Ky	947 404,11

Aiv

AVL 188 §:n mukainen vastuu AVL 13 a §:ssä tarkoitetun verovelvollisuusryhmän velasta Uudenmaan verovirastolle; yhteisvastuullinen velka 31.12.2007 on koko ryhmän osalta 422.337,53 euroa.
Melalla ei ole olennaisia leasing- vastuita.

LAINAT RAHOITUSLAITOKSILTA

	2007	2006
Helsingin Op Pankki sekkitililuotto (limiitti 15.000.000)	9 749 147,50	0,00

SAAMINEN VALTIOLTA JA KELALTA / VELKA VALTIOLLE JA KELALLE

Saaminen (+) /Velka (-)

SAAMINEN VALTIOLTA /VELKA VALTIOLLE

	2007	2006
MYEL 135 §	-1 398 218,11	-555 819,15
LUEL 22 §	38 373,67	-17 298,14
LUTUL 38 §	-584 083,16	-245 231,44
LUKL 35 §	16 074,69	-32 508,39
MATA 16 §	-396 812,75	308 960,53
PVRL 10 §	-80 424,46	-17 934,83
	-2 405 090,12	-559 831,42

SAAMINEN KELALTA/VELKA KELALLE

MATA 16 §	-485 434,36	-160 333,03
	-2 890 524,48	-720 164,45

TASEEN LIITTEET

€

SIIRTOVELAT

Valtionosuusennakko (MMM)	12 041 666,70	11 483 333,36
Muut siirtovelat	1 811 428,14	1 551 377,96
	<u>13 853 094,84</u>	<u>13 034 711,32</u>

SAAMINEN/VELKA VASTUUNJAOSTA

Siirtosaaminen (+) / Siirtovelka (-)

YEL-eläkkeet	146 199,36	-33 790,76
TyEL-, TEL-, LEL-, TaEL-, MEL-, KELAL-, VEL-, KUEL- ja KIEL- eläkkeet	-54 452,68	-13 896 638,82
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet	-34 528,12	17 075,16
	<u>57 218,56</u>	<u>-13 913 354,42</u>

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

	osuus %	Oma pääoma 31.12.2007	Tilikauden voitto/ tappio eur
Melan kokonaan omistamat:			
Kiinteistö Oy Espoon Finnbo, Espoo	100	1 695 506,88	-2 664,88
Kiinteistö Oy Kauniaisten Asematie 13, Kauniainen	100	2 370 663,34	7 136,17
Kiinteistö Oy Tietäjäntie 11, Espoo	100	617 912,54	33,62
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2, Kauniainen	100	1 177 129,29	0,73
Kiinteistö Oy Hopia-avain, Helsinki	100	1 003 040,33	-1 390,77
Melan osittain omistamat:			
Kiinteistö Oy Kurunhelmi, Kuru	60,0	1 258 074,15	-3 403,65
Kiinteistö Oy Metsätapiola, Espoo	39,1	17 813 836,82	264,07
Asunto Oy Otatornit, Espoo	29,6	1 188 793,57 x)	6,84 x)
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen, Kittilä	23,0	1 477 036,59 x)	1,39 x)

x) Vuoden 2006 tilinpäätöslukuja

TUNNUSLUVUT

Melan taloudellista kehitystä ja vakuutustoimintaa kuvaavat tunnusluvut

Luvut eivät sisällä lomitusta

	2007	2006	2005	2004	2003
	milj.€	milj.€	milj.€	milj.€	milj.€
Vakuutusmaksutulo	157,6	154,7	154,8	151,2	145,3
Valtion osuus	597,8	584,0	569,0	561,9	559,0
Kansaneläkelaitoksen osuus	12,3	13,5	13,2	11,9	8,3
Maksetut eläkkeet ja korvaukset	-844,8	-822,9	-805,7	-790,2	-778,5
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	4,5	11,1	12,2	8,4	7,0
tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	2,9 %	8,9 %	11,0 %	7,8 %	6,9 %
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	-0,8	6,0	7,8	4,3	3,3
Liikevaihto	777,9	762,2	745,4	731,7	723,0
Kokonaisliikekulut	-22,8	-22,7	-23,9	-24,7	-23,0
% liikevaihdosta	2,9 %	3,0 %	3,2 %	3,4 %	3,2 %
MYEL-liikekulut % MYEL- työtulosummasta	1,2 %	1,3 %	1,4 %	1,5 %	1,4 %
Vastuuvelka	116,5	110,6	100,2	91,2	86,8
Eläkevarat	135,0	131,9	119,3	105,4	99,6
MYEL-työtulosumma	1 308,4	1 271,9	1 251,5	1 241,0	1 224,0
	hlöä	hlöä	hlöä	hlöä	hlöä
MYEL-vakuutettuja 31.12.	86 549	87 626	90 008	92 569	94 340
MATA-vakuutettuja 31.12.	102 644	103 535	105 724	108 311	109 997
Eläkkeen- ja korvauksensaajia 31.12.	166 603	171 369	175 848	179 722	184 388

Tunnuslukujen laskentakaavat ja tunnuslukujen sisältö 31.12.2007

Vakuutusmaksutulo

MYEL- ja MATA- vakuutusmaksutulot suoriteperusteisesti ennen sairaanhoitomaksuosuuden (v. 2003-04), luottotappion ja jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä

Valtion osuus

Melan saamat valtionosuudet ennen sairaanhoitomaksuosuuden (v. 2003-04) vähentämistä

Kansaneläkelaitoksen osuus

Kansaneläkelaitoksen osuus ennen sairaanhoitomaksuosuuden (v. 2003-04) vähentämistä

Maksetut eläkkeet ja korvaukset

Eläkkeensaajille maksetut eläkkeet ja korvaukset ennen vastuunjakokorvauksen vähentämistä

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin

Sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin on raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kassavirta kauden aikana

Tuotto sitoutuneelle pääomalle lasketaan ns. mukautettua Dietzin kaavaa käyttäen:

$$\text{Tuotto} = \frac{\text{sijoitusten tuotto käyvin arvoin}}{\text{sitoutunut pääoma}} = \frac{\text{markkina-arvo kauden (lopussa-alussa)} - \text{kassavirta}}{\text{markkina-arvo kauden alussa} + \text{painotettu kassavirta}}$$

Kassavirta = ostot - myynnit - tuotot + kulut

Painotettu kassavirta saadaan painottamalla kauden kassavirrat sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin on sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin - vastuuvelan tuottovaatimus

Liikevaihto

Liikevaihto = vakuutusmaksutulo ennen vakuutusmaksusaamisten luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta + valtion osuus + Kansaneläkelaitoksen osuus + sijoitustoiminnan tuotot tuloslaskelman mukaan

Kokonaisliikekulut

Toimintokohtaiset liikekulut yhteensä (eivät sisällä lomitusta ja työturvallisuutta)

Vastuuvelka

Taseen vastuuvelka

Eläkevarat

Eläkevarat = Melan vastuuvelka per 31.12.2007 + sijoitusten kirjanpitoarvon ja käyvän arvon erotus

MYEL - työtulosumma

Vakuutuskannasta per 31.12.2007 laskettu MYEL- työtulosumma

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Riskienhallinta kattaa kaikki Melan tehtäväalueet. Melan riskienhallinnan tavoitteena osana sisäistä valvontaa on taata toiminnan häiriöttömyys, jatkuvuus ja taloudellisuus ehkäisemällä tunnistettujen riskien toteutumista ja minimoimalla niistä aiheutuvat menetykset. Toisaalta riskienhallinnan avulla voidaan myös tunnistaa mahdollisuuksia. Riskienhallintatyön perustana on Melan toiminta-ajatus, toimintaympäristön analyysi ja strategiset tavoitteet.

Oleennaista on pyrkiä kohdistamaan riskienhallinnan resurssit kustannustehokkaasti, mikä edellyttää toiminnan avainriskien hahmottamista. Tässä prosessissa on arvioitava riskien vaikutusten merkittävyys ja toteutumisen todennäköisyys, jotta voidaan kehittää niiden hallintaan asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelyt.

Julkista tehtävää hoitavana eläkelaitoksena Melan riskienhallintapolitiikka on lähtökohtaisesti riskejä karttavaa. Tavoite on riskien tunnistaminen, harkittu hallinta ja mahdollinen riskien pienentäminen tai poistaminen.

Riskienhallinnan vastuu ja valvonta

Melan hallitus huolehtii eläkelaitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävästä sisäisestä valvonnasta ja riittävästä riskienhallintajärjestelmistä (MYEL 119 §). Hallitus hyväksyy vuosittain Melan koko toiminnan kattavan riskienhallintasuunnitelman, jossa määritellään eri toimintojen riskienhallinnan tavoitteet, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet.

Lisäksi Melan hallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan periaatteet, joiden noudattaminen toteuttaa osaltaan myös riskienhallintaa Melassa.

Riskienhallinnan organisointi

Riskienhallinnan järjestämisestä Melassa hallituksen delegeimana vastaa toimitusjohtaja apunaan johtoryhmä, jossa talousjohtajalla on kokonaisvastuu riskienhallinnan koordinoinnista. Melan turvaryhmän tehtävänä on muun muassa ohjata riskienhallintatyötä Melassa. Riskienhallinnan käytännön kehittämis- ja koordinoitutyö kuuluvat talous- ja hallintolinjan lakimiehelle, jota avustaa talousosaston controller.

Kukin osasto ja yksikkö vastaa toimintaansa liittyvien jatkuvuus- ja vahinkoriskien hallinnasta. Vuosittaisen toimintasuunnittelun yhteydessä osastot ja yksiköt laativat osasto-/yksikkökohtaiset riskienhallintasuunnitelmat.

Sisäinen tarkastus antaa riskienhallintaa koskevia asiantuntijalausuntoja sekä käyttää hyväksi Melassa suoritettujen riskikartoitusten tuloksia tarkastuskohteiden valinnassa.

Raportointi

Hallitukselle raportoidaan riskienhallinnan kokonaistilanteesta sekä olennaisista havainnoista kalenterivuodelta. Hallitukseen tuodaan sijoitusriskiraportit neljännesvuosittain sekä erikseen muut mahdolliset olennaiset riskihavainnot vuoden aikana.

Riskienhallinnasta raportoidaan johtoryhmälle siten, että osastot/yksiköt raportoivat neljännesvuosittain olennaisista havainnoista ja jatkotoimista kukin omalta osaltaan.

Vakuutusteknisen vastuuvelan riskit ja riskienhallinta

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

MYEL:n mukaisten eläkkeiden kustannuksista vastaavat Mela ja valtio. Melan kustannettava osuus muodostuu vakuutusmaksuista ja sijoitusten tuotosta. Valtio vastaa MYEL:n mukaisten eläkkeiden kustannuksista muilta osin. Muiden lakien mukaiset eläkkeenosat Mela perii vastuunjaon kautta. STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti MYEL-perusturvan vakuutusmaksuvastuuseen siirretään tilinpäätöksessä se osa Melan tuotoista, jota ei ole käytetty Melan muiden kulujen peittämiseen. MYEL on siten puhtaasti jakojärjestelmä ja vastuuvelka luonteeltaan lähinnä

maksuvalmiutta varmistava puskurirahasto. Sen määrän vähäisyydestä johtuen maksuvalmiusriski kohdistuu pääosin vuotuisen vakuutusmaksutulon ja valtionosuuden arviointiin.

MYEL-lisäturvaliikkeen pienuudesta johtuen siihen ei liity olennaista riskiä. Valtio osallistuu lisäturvan mukaisten eläkkeiden maksuun siltä osin kuin vastuuelvelta ja sille saatu sijoitusten tuotto ei riitä.

MATA:n mukaisen lakisääteisen työvahinkoturvan järjestämisestä aiheutuva kustannus rahoitetaan perusturvaosuudella (Kela ja MYEL), valtion osuudella ja maatalousyrittäjien vakuutusmaksuosuudella. Perusturvan rahoittajat eivät osallistuneet pysyvien korvausten rahastointiin ennen vuotta 2004, ja tästä johtuen ne maksavat siirtymävaiheen 2004-2018 aikana erillistä täydennysmaksua syntyneen vastuuvajauksen kattamiseksi. Sekä täydennysmaksu että todellinen korvausvastuu määrätään STM:n vahvistamien perusteiden nojalla. Siirtymävaiheen jälkeen työajan MATA on täysin rahastoiva järjestelmä pysyvien korvausten osalta. MATA 15 § 3 momentin mukaisen vakuutettujen kustannusosuuden ja vuotuisen vakuutusmaksutulon erotusta seurataan tasoitusvastuulla, joka kontrolloi samalla vakuutusmaksutason oikeellisuutta. STM vahvistaa laskuperusteet myös vakuutusmaksun osalta.

Vapaaehtoisen vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen rahoittavat vakuutetut vakuutusmaksulla, jonka tason STM hyväksyy. Vapaaehtoisessa vapaa-ajan vakuutuksessa riski vakuutuskannan äkilliseen pudotukseen on olemassa, joten vastuun määrän on oltava oikein mitoitettu, että jo sattuneiden vahinkojen vastaiset korvaukset pystytään maksamaan. Vapaa-ajan vakuutuksen korvausvastuussa käytetäänkin samaa pääomitusmallia kuin lakisääteisessä työajan tapaturmavakuutuksessa. STM hyväksyy myös vapaa-ajan vakuutuksen korvausvastuun laskuperusteet.

Riskienhallintaprosessit

Vakuutusmaksun, hoitokulun ja vakuutusteknisten vastuiden laskuperusteet vahvistetaan STM:ssä kaikkien Melan harjoittamien vakuutusliikkeiden osalta. Luottotappioriski ei ole olennainen, mutta sitä seurataan jatkuvasti. Lakisääteisyydestä johtuen Mela ei voi tehdä vastuuvaihtoa eläke- ja tapaturmavakuutuksessa.

Maatalousyrittäjän eläkelain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen (MYEA) 5 §:n mukaisesti valtionosuus vahvistetaan vuoden aikana kolme kertaa: edellisen vuoden marraskuussa vahvistetaan ennakoerät koko seuraavalle vuodelle, kesäkuussa tarkistetaan ennakoerät kuluvan vuoden jälkimmäiselle puoliskolle (samalla kun vahvistetaan edellisen vuoden lopullinen valtionosuus) ja marraskuussa tarkistetaan joulukuulta suoritettava ennakoerä. Valtionosuus selvitykset pohjautuvat tarkkoihin seurantamalleihin, jotka nojaavat tuoreimpiin tilastotietoihin ja joissa huomioidaan jo tiedossa olevat laki-, atk-, ym. muutokset.

Vapaa-ajan MATA-liikkeessä on isoja vahinkoja vastaan turvauduttu yksittäisyli vahinkojälleenvakuutuksella (Excess of Loss). Jälleenvakuutuksen kate on se osa vahinkomenosta, joka ylittää 500 000 euroa jälleenvakuuttajan enimmäisvastuun ollessa 1 000 000 euroa lopullista yhtä vahinkoa kohti. Vapaa-ajan MATA:n vuotuisen tuloksen heilahteluun varaudutaan tasoitusvastuulla, jolla on riskiteoreettisesti määrätty ala- ja yläraja.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

MYEL-perusturvan mukaisessa vakuutusliikkeessä seurataan TyEL:n perustekorkoa, mikä määrätään puolivuositain. MYEL-lisäturvan perustekorko on 4,25 %. Työajan ja vapaa-ajan MATA-vakuutuksissa perustekorko on 3,5 %.

MYEL-vakuutettujen ja -eläkkeiden seurantamalleissa käytetään kuolevuusperustetta, joka on määritelty MYEL-vakuutettujen ja -eläkkeensaajien tietojen pohjalta. Kuolevuusmalli on päivitetty viimeksi vuonna 2005. MATA-vakuutuksissa käytetään myös MYEL:n kuolevuusperustetta, mutta MATA:n mukaisten pysyvien korvausten pääomituksessa käytetään yleisen tapaturmavakuutuksen kuolevuusperustetta ja sen mukaisia pääoma-arvokertoimia.

Määrällisiä tietoja vakuutusteknisestä vastuuelvelasta

Vakuutusteknisen vastuuelvan määrätiedot vakuutusliikkeittäin sekä vakuutustoimintaa kuvaavat tunnusluvut löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista. Vapaa-ajan MATA-vakuutuksen tasoitusvastuun määrä, tavoitevyöhykkeen ala- ja yläraja sekä niiden kehitys kymmenen vuoden ajalta löytyvät myös tilinpäätösaineistosta.

Sijoitusriskien hallinta

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Sijoitustoiminnan merkitys on suhteellisesti pienempi kuin työeläkejärjestelmässä yleensä. Melan sijoitusomaisuuteen kohdistuu markkina-, korko- ja likviditeettiriski, joista Melan toiminnan rahoituksesta johtuen merkittävin on likviditeettiriski. Tämä on otettu sijoitustoiminnassa huomioon sijoittamalla varallisuutta helposti rahaksi muutettaviin kohteisiin sekä laatimalla pitkäaikaista likviditeettiennustetta.

Sijoituspolitiikka, sen muutokset samoin kuin sijoitustoiminnan yksityiskohtaiset tavoitteet on kuvattu vuosittain laadittavassa sijoitussuunnitelmassa.

Riskienhallintaprosessit

Hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman ja laitosta koskevan yleisen riskienhallintasuunnitelman. Riskienhallintasuunnitelmassa kuvataan sijoitustoimintaan liittyviä yleisiä sisäiseen valvontaan liittyviä periaatteita ja näitä periaatteita tarkennetaan sijoitussuunnitelmassa. Sijoitussuunnitelman toteutumista seurataan vähintään neljännesvuosittain sekä hallituksen työvaliokunnassa että hallituksessa. Sijoitusriskien valvonnasta ja raportoinnista vastaa talousosasto.

Merkittävä osa Melan sijoitusomaisuudesta on ulkopuolisten omaisuudenhoitajien hallussa. Yhden omaisuudenhoitajan hallinnoiman salkun suuruus on rajoitettu 20 %:iin keskimääräisestä vastuuvelan bruttomäärästä. Keskinäisissä sopimuksissa on rajoitettu salkunhoitajan valtuuksia allokaation suhteen. Salkunhoitajia valvotaan vähintään kuukausitasoisen raportoinnin avulla sekä tapaamalla vastuuhenkilöitä säännöllisesti. Salkunhoitajina käytetään vain hyvämaineisia ja yleisesti tunnettuja toimijoita.

Melan toimeenpanemassa erillislainsäädännössä on säädetty kussakin tapauksessa erikseen sijoitusten minimituottovaatimus:

- MYEL-peruseläkevakuutukselle perustekorko (1.1.2007 alk. 5,5 % ja 1.7.2007 alk. 6,0 %)
- MYEL-lisäeläkevakuutukselle peruseläkevakuutuksen tuotto kuitenkin vähintään 4,25 %
- MATA-vastuuvälille 3,5 %

Vuodesta 2008 lähtien VaR ja stressitestaus-seuranta otetaan käyttöön. Tämän avulla pystytään paremmin arvioimaan sijoitustoiminnan enimmäistappioriskejä sekä markkinoiden muutosten vaikutusta sijoitusomaisuuteen.

Määrällisiä tietoja sijoituskannan riskirakenteesta

Toteutuneet sijoitukset ja niiden tuotot on kuvattu aiemmin liitetiedoissa ja tunnusluvuissa.

Sijoitusten osuudet lajeittain keskimäärin vuoden 2007 sitoutuneesta sijoituspääomasta sekä vuosivolatiliteetti. Luvuissa eivät ole mukana omien toimitilojen hallintaan oikeuttavat Kiinteistö Oy Metsätapiolan osakkeet.

Sijoituslaji	Sitoutunut pääoma (M€)	Osuus	Tuotto % / v	Volatiliteetti % / vuosi
Lainat	0,3	0,2 %	0,2	0,2
Joukkovelkakirjalainat	51,3	33,0 %	1,2	1,6
Markkinaraha	40,0	25,8 %	3,,6	1,9
Korkosijoitukset yhteensä	91,4	59,0 %	2,2	0,8
Osakkeet ja osuudet	44,0	28,4 %	2,5	8,5
Kiinteistöt	19,5	12,6 %	3,4	1,0
Kaikki	154,9	100,0 %	2,9	2,5

Korkosijoitusten modifioidut duraatit 31.12.2007

Sijoituslaji	Pääoma M€ ¹⁾	Osuus	Duraatio
Joukkovelkakirjat	51,3	56,2 %	4,8
Markkinaraha	40,0	43,8 %	0,2
Yhteensä	91,3	100,0 %	3,6

1) Ei sisällä kertyneitä tulouttamattomia korkoja

Sijoitukset (markkina-arvoin 31.12.2007) osakkeisiin ja osuuksiin jakautuvat maantieteellisesti siten, että 28,9 % on sijoitettu Suomeen, 53,0 % muuhun Eurooppaan ja 18,1 % muuhun maailmaan.

Kiinteistösijoitukset (markkina-arvoin 31.12.2007) jakautuvat toimistokiinteistöihin 58,1 % (5 kohdetta), asuinkiinteistöihin 25,2 % (2 kohdetta) ja muihin kiinteistökohteisiin 9,6 % (3 kohdetta) sekä kiinteistörahastot 7,1 %. Kohdet sijaitsevat pääosin pääkaupunkiseudulla.

Melan joukkovelkakirja- ja yrityslainat on sijoitettu noin 90 %:sti BBB tai tätä paremman luokituksen omaaviin kohteisiin.

Operatiiviset riskit

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Riskienhallinta on osa jokaisen linjan, osaston ja yksikön työtä. Vuosittaisen toiminnansuunnittelun yhteydessä ne ottavat kantaa olennaisiin toimintaansa liittyviin riskeihin sekä niiden ennaltaehkäisy- ja hallintatoimenpiteisiin laatimalla riskianalyysin pohjalta erillisen yksikkökohtaisen riskienhallintasuunnitelman. Näistä yksittäisistä riskienhallintasuunnitelmista koostetaan koko Melan kattava riskienhallintasuunnitelma.

Riskienhallintaprosessit

Riskienhallintaprosessien työvälineinä toimivat mm. Melan työ- ja käsittelyjärjestys, taloushallinnon työjärjestys ja sen nojalla annetut erilliset ohjeet, salassapito-ohjeet, tietoturvaohjeistus, suojeleohjeet sekä valmiussuunnitelma.

Operatiivisia riskejä hallitaan jatkuvalla koulutautumisella ja seuraajasuunnittelulla, oikealla organisoitumisella ja tietojenkäsittelyjärjestelmiin rakennetuilla ennalta ehkäisevillä kontroleilla, joiden avulla pyritään rajoittamaan epäsuotavien tapahtumien todennäköisyyttä. Esimiesvalvonnan, täsmäytysten ja otostarkastusten avulla toteutetaan käsittelyn ja sovellusten jatkuvaa laadunvalvontaa. Sisäisen valvonnan keinoin varmistetaan, että toiminta on lakien, määräysten ja ohjeiden sekä toiminnan taloudellisuudelle ja tehokkuudelle asetettujen tavoitteiden mukaista. Omaisuus- ja vahinkoriskit kartoitetaan vuosittain ja olennaiset riskit on vakuutettu.

Kuvaus olennaisista operatiivisista riskeistä

Operatiiviset riskit liittyvät sekä sisäiseen että ulkoiseen toimintaympäristöön. Melan on huomioitava jatkuvasti muun muassa vakuutettujen toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset sekä toiminta-alueittensa uudistuva lainsäädäntö. Melan kaikki toiminnot ovat suuresti riippuvaisia atk-sovelluksista, eri rekistereistä ja niissä olevista tiedoista sekä mahdollisten virheiden pitkäkestoisuudesta ja kumuloitumisesta rekistereistä. Merkittävän operatiivisen riskin muodostavat lisäksi suuri volyyymi maksuliikenteessä ja henkilöstöön liittyvät erilaiset riskit.

Espoossa 29. helmikuuta 2008

Michael Hornborg

Holger Falck

Heimo Hanhilahti

Pentti Leppäaho

Jarmo Mäntyharju

Heikki Palm

Irma Sirviö

Kaarina Suihkonen

Hannu Uusitalo

Päivi Huotari
toimitusjohtaja

Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu hyvän kirjanpitolavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta olemme tänään antaneet kertomuksen.

Espoossa 18. maaliskuuta 2008

Harri Pärssinen, KHT

Anu Ojala, KHT

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA

Tasekirja	Sidottuna asiakirjana	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt	Asiakirjana	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Pääkirja	CD- levyllä	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Päiväkirja	CD- levyllä	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Kassakladi	CD- levyllä	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Pankkien tiliotteet	CD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Ostoreskontra	CD- levyllä	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Ostolaskut	CD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Matkalaskut	CD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Myyntireskontra	CD- levyllä	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Palkkakirjanpito	CD- levyllä	50 vuotta tilikauden päättymisestä
Muu tositaiteaineisto	Paperiversiona	6 vuotta tilikauden päättymisestä

Tositelajit on luetteloitu tilinpäätöksen tase-erittelyissä.

Kirjanpitoaineisto säilytetään Melan arkistossa Kiinteistö Oy Metsätapiolan tiloissa Espoossa. Cd-tallenteet säilytetään tämän lisäksi Helsingin OP Pankissa.

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen valtuuskunnan kevätkokoukselle

Olemme tarkastaneet Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.2007 – 31.12.2007. Hallitus ja toimitusjohtaja ovat laatineet toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, joka sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja hallinnosta.

Allekirjoittanut Harri Pärssinen KHT on valvontatilintarkastajana suorittanut eläkelaitoksen kirjanpidon ja varainhoidon jatkuvan tarkastuksen, josta on annettu 30.11.2007 päivätty valvontatarkastuskertomus.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, etteivät tilinpäätös ja toimintakertomus sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta maatalousyrittäjien eläkelain ja Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännöstä annetun asetuksen perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös ja toimintakertomus antavat kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Espoossa 18. maaliskuuta 2008

Harri Pärssinen
KHT

Anu Ojala
KHT